

Nr 148

Av herr **Källstad**, om ordinarie sättnings av en tjänst som lektor i nordisk och jämförande fornkunskap vid Göteborgs universitet.

(Lika lydande med motion nr 102 i Första kammaren)

I skilda framställningar — bl. a. från universitetskanslersämbetet — har föreslagits att ett ordinarie universitetslektorat i nordisk och jämförande fornkunskap skall inrättas vid universitetet i Göteborg. Föredraganden i utbildningsdepartementet föreslår att tjänsten ges formen av extra universitetslektorat. I denna motion väckes förslag om att tjänsten göres ordinarie fr. o. m. 1968/69.

Någon grundundervisning vid Göteborgs universitet i ämnet nordisk och jämförande fornkunskap kan för närvarande inte äga rum. Orsaken är lärarfrågan. Redan i januari 1966 anmälde vederbörande institution att undervisningen för ett, två och tre betyg fr. o. m. höstterminen 1967 måste inställas, om inte en nödvändig personell förstärkning skedde. För att lösa detta problem äskade institutionens föreståndare, professor Carl-Axel Moberg, ett ordinarie lektorat, förenat med befattningen som studierektor. Universitetskanslersämbetet tillstyrkte, men inte regeringen.

Fram till innevarande läsår har undervisningen kunnat upprätthållas främst genom personlig arbetsinsats av professor Moberg, som sträckt sig vida över den stipulerade. Detta har i längden inte kunnat fortgå. Så uppgick t. ex. läsåren 1963/64 och 1965/66 hans undervisningstimmar till 102 resp. 106 mot avtalsenligt 25. Då en av huvudmännen för professuren, Göteborgs museistyreelse, inför läsåret 1967/68 i en skrivelse begärde att undervisningen reellt skulle begränsas till de ursprungliga 25 timmarna, vilka endast räcker till handledning åt studerande på högre stadier, har nedläggandet av grundundervisningen blivit ett faktum.

Detta berör troligtvis 150—200 studenter men i synnerhet ett 30-tal, som befinner sig i ett slutskede av utbildningen. Denna är för övrigt klart yrkesinriktad — nordisk och jämförande fornkunskap är ett huvudämne för museimannen, och rekryteringssvårigheter torde ganska snart uppstå för de västsvenska museer som ligger inom universitetets avnämrområde. I en skrivelse av den 12 sept. 1967 till Kungl. Maj:t pekade Filosofiska fakulteternas studentförening på den svåra situation som har uppstått just för de studenter som hade beräknat att slutföra sina studier inom kort och redan hade etablerat viss yrkesverksamhet med museer inom regionen. Institutionen för fornkunskap har provisoriskt sökt lösa de väsentligaste problemen.

I årets statsverksproposition säges, att trots att fullt undervisningsunderlag för ett universitetslektorat saknas tar föredraganden upp medel för en sådan tjänst fr. o. m. nästa budgetår, men tjänsten bör tills vidare — i avvaktan på bl. a. ställningstaganden till förslag om fasta studiegångar — ges formen av extra universitetslektorat.

Enligt besked jag erhållit från professor Carl-Axel Moberg kan för befattningen enligt nu gällande bestämmelser beräknas följande underlag:

lektorsundervisning	101,5 tim.
professorsundervisning	172 »
nedsättning på grund av uppdrag som studierektor	99 »
	372,5 tim.

Erforderligt antal 396 timmar kan uppnås dels genom en i och för sig även av andra skäl önskvärd omläggning av viss övrig undervisning till lektorsundervisning, dels genom medverkan i orienteringsundervisning, allt utan överskridande av gällande organisationsplanskostnadsram, upplyser professor Moberg.

Det borde alltså vara möjligt att få till stånd ett *ordinarie lektorat*. Man kommer uppenbarligen inte till rätta med problemet med enbart ett extra lektorat. *Vad som är nödvändigt är ämnets fasta inplacering vid Göteborgs universitet för att den behövliga stabiliseringen av undervisningen skall kunna åstadkommas.*

De studerande i nordisk och jämförande fornkunskap vid Göteborgs universitet bjuds särskilt goda tillfällen att jämsides med de rent teoretiska studierna öva museal verksamhet, grävningsteknik och varje form av tillämpad fornminnesvård. Göteborgsområdet är nämligen rikt på forn lämningar, och den inom området snabba samhällsomdaningen nödvändiggör årliga utgrävningar och andra fornminnesvårdande ingripanden. Det finns således inom området ett rikt studiematerial av synnerligt värde för blivande yrkesmän, och det är en obestridlig fördel att de studerande tidigt blir medvetna om hur kunskaperna också kan nyttiggöras i samhälls skeendet. Även ur den synpunkten anser jag det vara ytterst värdefullt att vi efter flera års arbete med denna fråga erhåller ett ordinarie universitetslektorat i ämnet.

Med anledning av vad som ovan anförts får jag hemställa,

att tjänsten i ämnet nordisk och jämförande fornkunskap vid
Göteborgs universitet ges formen av ordinarie universitetslektorat.

Stockholm den 19 januari 1968

Thorvald Källstad (fp)